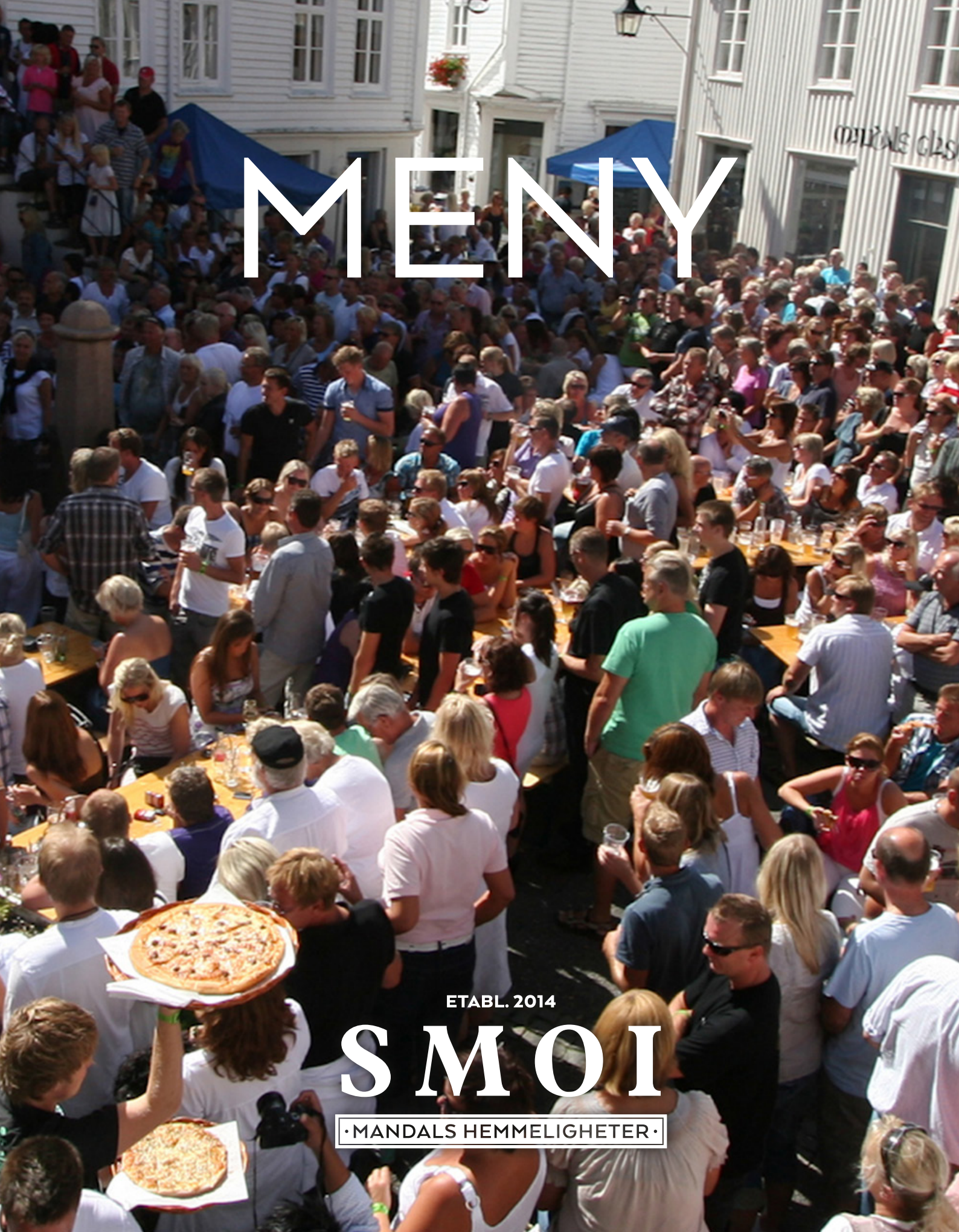

A high-angle, wide shot of a crowded street festival. The street is filled with people of various ages, many sitting at long wooden tables. In the background, there are white buildings with windows. A blue awning is visible on the left. The word 'MENY' is overlaid in large white letters.

MENY

ETABL. 2014

S MOI

• MANDALS HEMMELIGHETER •

SMOI er mandalittenes gamle “stammespråk”.

Det begynte mellom folk som drev handel,
kanskje først og fremst fiskehandlerne, og ble senere
videreutviklet av byens drosjesjåfører. Funksjonærene i Mandals Sparebank var
dyktige i SMOI, og brukte det ofte seg i mellom i det daglige arbeidet.

Hensikten med SMOI var å kunne kommunisere uten at uinnvidde
forstod hva som ble sagt. SMOI kepres (prekes) på dialekt, og det kan virke både
lett og komplisert å kepre nåss (preke sånn). Regler finnes ikke.
Modellen er kort og godt å vri og vrenge på ord, bytte, tilføye eller utelate
bokstaver slik at det blir “godt å si”.

I dag er det slik at svært få foråst (forstår),
noen foråst tible dilde någr (forstår bitte lide grann),
mens de fleste foråst gening git (forstår ingen ting).

Nils Reidar Christensen

Pizza

SOM I STATENE

Kongen av Mandal	202	269
<i>Kjøttdeig, bacon og løk</i>		
Furulunden	197	257
<i>Skinke og sopp</i>		
Sjøsandén	197	261
<i>Pepperoni, ananas og løk</i>		
Kyllinggada	202	274
<i>Marinert kylling, pinjekjerner, tomat, crema balsamico og pesto (sulfitt og nøtter)</i>		
Dynamitten	207	284
<i>Pepperbiff, bacon og sopp</i>		
Risøbank (vegetar)	197	247
<i>Tomat, gresskarkjerner, artisjokk, oliven, peppardew og pesto (nøtter og sulfitt)</i>		
Kleven	217	287
<i>Biff, peppardew, vårløk, oliven og salat</i> <i>Serveres med hvitløkdressing</i>		
Hedningesida	217	284
<i>Mais, tortillachips, vårløk, jalapenos og tacokjøtt</i> <i>Serveres med rømme og salsa</i>		
Brannvakta	217	284
<i>Piccantepølse, rødløk, chili, oregano og hvitløk</i>		
Ydre & Indre Mannevær	197	267
<i>Skinke, squash, peppardew hvitløk og oregano</i>		
Seljom (For den småsultne)	124	
<i>Medium pizzabunn med tomatsaus, urter, ost og parmesan.</i> <i>Serveres med olivenolje og balsamicoeddik</i>		
Hvitløksdressing, rømme eller salsa	20	

Allergener i alle pizzaer: gluten, melk, soya.

ITALIENSK PIZZA

Alle våre italienske pizzaer serveres m/nyrevet parmesan og hvitløksolje

Margarita	156
<i>Mozzarella, tomat, basilikum og olivenolje</i>	
Piccante	169
<i>Mozzarella, piccantepølse, peppardew og rødløk</i>	
Skinke, sopp	169
<i>Mozzarella, kokt skinke og sjampinjong</i>	
Parma	184
<i>Mozzarella, parmaskinke, olivenolje og ruccola</i>	
Bianco Parma	184
<i>Crème fraîche, mozzarella, parmaskinke og rosmarin</i>	

Allergener i alle pizzaer: gluten og melk.

Tørres Christensen Nedenes (1662-1721) kom til Mandal fra Nedenes kongsgård ved Arendal. Han giftet seg med datteren til Mandals rikeste kjøpmann. Dermed kom han inn i byens sosiale elite og arbeidet seg opp til å bli stedets dominerende handelsborger. Tørres kjøpte opp store skogeiendommer og drev en omfattende eksport av trelast. Han var skipsreder og fikk hånd om den viktige havarivirksomheten i Kleven. Tørres ble eier av byens grunn på vestsiden av elva. Historien beskriver ham som **Kongen av Mandal**.

KESPE
spekke/spise

bellapniss
appelsin

dam
mad

daugr
graud

dimda
middag

døkj
kjødd

døkjgekag
kjøddkage

ge
egg

gekag
kage

kosjodalle
sjokolade

kosser
sukker

løpse
pølse

nikrle
kringle

røsm
smør

skefl
flesk

skifsk
fisk

øbr
brød

Pasta

Pasta med tunfisk.....169

Persille, hvitløk, tomater, løk og sitron
Serveres med grovt landbrød og godt smør
Toppes med nyreven parmesan

(gluten, melk)

Kremet pasta med bacon og sopp 179

Fløte, løk, hvitløk og persille
Serveres med vårt grove landbrød og godt smør
Toppet med nyrevet parmesan

(gluten, melk)

Mellom bebyggelsen på vestsiden av Mandalselva og sjøen var det på 1700-tallet store sandsletter. Gjert Tørresen Gjertsen, oldebarn til Tørres Christensen Nedenes, engasjerte i 1805 skotten James Robertson til å starte den første virkelig rasjonelle skogplantingen i Norge. Flere tusen lerce- og furuplanter ble begynnelsen til det store friarealet som heter **Furulunden**. På Risøbank ytterst mot sørvest startet familien Salvesen, som var fra Mandal, men bodde i Skottland, Norges første oljeraffineringsverk, Mandal Paraffin Olie Co., i 1862. Parafinen ble foredlet fra kull og olje som ble hentet fra Skottland. Til transport av oljen fikk fabrikken bygget Norges første tankskip, jernskonnert "Risøbank", i 1868. Parafinfabrikken ble nedlagt i 1874. Lord Edward Salvesen bygget i 1901 sin sommerresidens på **Risøbank**. Den populære eiendommen er i dag i offentlig eie.

Salat

Grønn salat med avokado.....150

Store hvite bønner i ajvar, marinerte gulrøtter, soltørkede tomater og ristede gresskarkjerner. (nøtter)

Kyllingsalat.....169

Saftig kyllingkjøtt, artisjokk, mandler, rosin og kjempekapers. Karri og chilidressing
(nuts, peanøtter, egg, sulfitt, sennep)

Rekesalat med mango og avocado.....185

Ingefær-/chilidressing (peanøtter, sulfitt, soya, skalldyr, fisk)

Alle våre salater serveres m/ brød og aioli. (gluten, egg og sennep)

Uranienborg med sitt hvite kikkerthus er et landemerke i Mandal. Toppen rager 62 m.o.h. og man kan se nesten hele byen fra Uranienborg. Det første kikkerthuset ble bygget etter at byen fikk en kikkert fra det russiske linjeskipet "Ingermanland" som forliste utenfor her i 1843. Av de 892 personene som var om bord ble 503 reddet. Bypatrioten Lars O. Rølland satte opp den første flaggstanga på Uranienborg. Han døde i krigsfangenskap i 1945, og det er satt opp en minnestein for ham ved flaggstanga. Du kan gå opp til Uranienborg fra området ved SMOI.

I juli 1948 var det landsspeiderleir for gutter på Vestnessletta i Mandal med over 12.000 speidere fra hele Norge og andre land. På bildet som henger på SMOI, ser vi Furulunden i bakgrunnen.

Andre småretter

Clubsandwich 179

Kyllingbryst, bacon fra Jæren, tomat, syltet rødløk, sennepsmajones, grovt landbrød og stekt potet

(gluten, egg, sennep)

– Tilvalg: Tomatdressing 20

Piadina kylling 145

Sennepsmajones, tomat, syltet rødløk og salat

(gluten, sennep, egg)

Piadina Parma 150

Crème Fraiche, mozzarella, parmaskinke, salat, tomat og parmesan (gluten, melk)

Piadina med ost og bacon 145

Vår pizzaost forenes med bacon, tomat, salat og soltørket tomat (gluten, melk)

Rekesmørbrød 159

Aioli, mango og avocado (gluten, egg, skalldyr og sennep)

Pastramisandwich 139

Hjemmelaget røkt pastrami av storfe

Serveres på hvitt brød med sennep, coleslaw

(gluten, sennep)

Chili con carne 179

Serveres med rømme, guacamole, salat og hvitløkslefse (melk og gluten)

Nachos 70

Guacamole, rømme og salsa (melk)

– Tilvalg: Gratinert med ost 25

Dagens suppe 129

Serveres med grovt brød og smør (innhold varier)

Du er nå på restaurant SMOI i **Store Elvegate 25**.

Det er et av de eldste husene i Mandal sentrum.

Huset ble kjøpt av kjøpmann Ola Torsteinsen Wattne i 1748, og i tillegg til å være bolig har det siden vært mange forskjellige virksomheter i bygget: brennevinutsalg, urmaker og musikkhandler, platebutikk, slakterforretning, konditori, farvehandel, parfumeri, manufakturhandel, frisør, lege, veterinær, restauranter og fra 2014 restaurant SMOI.

I seilskiptida var **Kleven** en av Nord-Europas beste havner. På hollandske sjøkart fra slutten av 1500-tallet er de karakteristiske heiene Kua og Kalven tegnet som innseilingskurs mot "Den Cloof vant Koe en Calf". Derav navnet Kleven. På Gismerøya ved Kleven var det et stort skipsreparasjonsverft. Den kjente forfatteren, billedkunstneren og komponisten Thorbjørn Egner (1912-1990) kom første gang til Gismerøya sammen med familien i 1950 og kom senere tilbake til øya hver sommer. I leseverket sitt, bind 5, "Hav og hei" tegner og forteller han fra Kleven og Gismerøya. Noen av bildene hans kan du se på SMOI.

KIDRE
drikke

døfle
fløde
fi
kaffi

klem
melk

lø
øl

madr
dram

mekr
krem

natr
tran

navv
vann

nebreniv
brennevin

niv
vin

nokkaj
konjakk

quakdivv
akevitt

skafle
flaske

skivski
whisky

subr
brus

Kaffi å sänn...

Nytrakta kaffe.....	30
Te (svart, grønn, frukt, chai).....	30
Espresso.....	25
Macchiato.....	31
Americano.....	30
Cortado.....	36
Cappuccino.....	39
Café Latte.....	41
Chai Latte.....	40
Kakao.....	41
Café Mocca.....	46
Frappuccino (uten smak).....	49
Frappuccino (sjokolade, karamell, oreo).....	54
Epletoddy med kanel og ingefær.....	41

TILVALG KAFFE

Espresso shot.....	5
Smak (karamell, irish, vanilje og hassel).....	5
Krem.....	5

Dessert

Brownie med bringebærsorbet (nøtter, egg og melk).....	84
Iskuler Eintotri (melk).....	25 39 59
Banana split (melk).....	85
Vaniljeis, jordbæris, sjokoladeis og pisket krem	
Frisk ostekake (melk og nøtter).....	67
Godt til kaffen (dagens kake).....	29

Mandalsvassdraget er 115 km langt, men 140 km regnet med den lengste tilførselselva Logna. Mandalselva renner fra Ørevatn (260 moh.). Skjerka, Monn og Logna renner alle ut i vannet Øre i Åseral, og fra Øres utløp er navnet **Mandalselva**. Nedbørfeltet er 1880 km² stort. Middelvannføringen i elva er 85 m³/s. Høyeste vannføring i nyere tid ble målt i oktober 1987, da det gikk ca. 675 m³/s. Marna, som betyr "den brusende", er det opprinnelige navnet på Mandalselva. Den har vært en av Norges beste lakseelver, og da Mandal fikk bystatus i 1921 ble tre sølvlakser på blå bunn valgt som kommunevåpen.

Drikkemeny

MINERALVANN

Cola, Cola Zero, Fanta, Sprite	44
Bon Aqua (blå/gul)	44
Eplemost, Appelsinjuice Orju	44
Økologiske fruktdrikker (eplemost, rips, blåbær, bringebær)	49
Iste fersken	44
Barnebrus / Kuli	27

ØL/CIDER

CB Pilsner 0,4	74
CB Pilsner snitt	44
NUA brygghus	98/123/139
Lindesnes Brygghus	98/123/139
SMOI-øl	98
Grevens Pærecider	82
Bulmers cider (eple, røde bær)	87
Clausthaler	44
Breezer lime	79
St. Peter's, Glutenfritt øl	89
Sol, Heineken	79

MUSSERENDE

Prosecco Contarini	390
Contarino, Veneto, Italia	
Cremante de Bourgogne Extra Brut	490
Clotilde Davenne, Burgund, Frankrike	
Nicolas Feuillatte Brut,	699/1499/2999
0,7l, 1,5l, 3l	
Feuillatte, Champagne, Frankrike	

HVITVIN

Chardonnay delle Venezie	78/390
Adamo, Venezia, Italia	
Riesling von Buhl	84/420
Reichrat von Buhl, Pfalz, Tyskland	
Louis Moreau Petit Chablis	100/499
Louis Moreau, Chablis, Frankrike	
Sancerre Franck Millet	540
Frank Millet, Loire, Frankrike	
Land Made Sauvignon Blanc	490
Yealands Estate Wines, Marlborough, New Zealand	
Trimbach Riesling	499
P. E. Trimbach, Alsace, Frankrike	

RØDVIN

Lupi Reali Montepulciano d'Abruzzo	78/390
Valle Reale, Veneto, Italia	
Coreto	90/450
DJFinhos, Lisboa, Portugal	
Paolo Scavino Barbera d'Alba	525
Paolo Scavino, Piemonte, Italia	
Nipozzano Chianti Rúfina Riserva	500
Marchesi de'Frescobaldi, Toscana, Italia	
Col di Sasso	460
Castello Banfi, Toscana, Italia	
Valpolicella Classico	465
Lamberti, Veneto, Italia	
Valpolicella Ripasso	499
Cantine Giacomo Montesor, Veneto, Italia	
Montecillo Crianza	470
Bodegas Montecillo, Rioja, Spania	

Coca-Cola

ETABL. 2014

SMOI

· MANDALS HEMMELIGHETER ·